

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Reguleringsmyndigheten for energi - RME
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

19/777-

2. mars 2021

Oppfølging av RME rapport 7/2020 driftskoordinering i kraftsystemet

Olje- og energidepartementet (OED) sendte 23. april 2019 en bestilling til Reguleringsmyndigheten for energi (RME) om å gjennomgå organiseringen av driftskoordineringen i kraftsystemet. OED ba blant annet om en anbefaling til en effektiv organisering av driftskoordinering som ivaretar lokale og nasjonale behov, og tar hensyn til dagens og fremtidens driftsutfordringer.

RME nedsatte en ekspertgruppe som skulle se på dette, og gruppen kom med sine anbefalinger i en rapport datert 7. mai 2020. RME sendte rapporten på høring for å innhente synspunkter fra ulike aktører på rapporten. Basert på rapporten, høringsinnspill mv, oversendte RME 2. november 2020 sin anbefaling til OED i rapport 7/2020 *Driftskoordinering i kraftsystemet*. I etterkant av oversendelsen, har OED mottatt felles skriftlig innspill fra Samfunnsbedriftene og Nettalliansen, samt hatt møte med Energi Norge, Statnett SF, og RME.

OED vil nå følge opp dette arbeidet gjennom denne bestillingen til RME.

OEDs vurderinger

OED er enig i hovedtrekkene i RMEs anbefaling. Systemansvarlig har en viktig overordnet koordineringsrolle. Utviklingen i kraftsystemet gjør at denne rollen også fremover vil være svært viktig, og ansvaret som systemansvarlig har i dag skal ligge fast. Istedenfor å gi enkelte nettselskaper utvidede oppgaver, foreslår RME å tydeliggjøre ansvaret hvert enkelt nettselskap har for eget nett i forskrift om systemansvaret (fos). Dette innebærer ikke overføring av ansvar eller myndighet fra systemansvarlig til nettselskapene, men en tydeliggjøring av eksisterende ansvar. Dette vil kunne bidra til at nettselskapene også får mer

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Siri Aspevik
Bosheim
22 24 62 57

effektiv og optimal drift av egne anlegg. Aktive nettselskaper er nødvendig for å møte utviklingen fremover.

Hovedprinsippet er at virkemidler i driften skal være markedsbaserte. Dette gjelder også for systemansvarlig, jf. fos § 4. Inngåelse av avtaler er et godt alternativ dersom eksisterende markeder ikke i tilstrekkelig grad er utviklet. OED er enig med RME og mange av høringsinnspillene i at det vil være hensiktsmessig med standardiserte avtaler og at det er positivt med et samarbeid mellom bransjen og ulike aktører om utarbeidelse av standardavtaler.

OED fastslår at fos og systemansvaret vil bestå, også i møte med EUs energiregelverk. I høringsnotat av 26. september 2019 med forslag til gjennomføring av retningslinje for systemdrift (SOGL) presiserte OED at fos og SOGL vil eksistere side om side, og at aktørene må forholde seg til begge regelverk. Grundig gjennomgang har ikke avdekket motstrid mellom de to regelverkene. I høringsnotatet presiserte OED også at nettselskapene får en større rolle enn før, for eksempel når det gjelder spenningsregulering og datautveksling. Innlemmelse av SOGL i norsk rett avhenger av Stortingets samtykke til dette.

Når det gjelder RMEs anbefaling om mer samarbeid om driftssentraler, vil OED vurdere dette i en egen prosess.

Bestilling om forslag til forskriftsendringer

OED er enig i RMEs forslag til presiseringer og overordnede endringsforslag i fos. OED er enig i at dette i utgangspunktet ikke endrer dagens ansvarsforhold i kraftforsyningen, men at forslagene bidrar til en tydeliggjøring og presisering av ansvar nettselskapene har for eget nett.

OED vil derfor be RME om å utarbeide nye, eller foreslå endringer i eksisterende forskriftsbestemmelser i fos som dekker følgende temaer:

- Presisering av nettselskapenes ansvar og oppgaver knyttet til drift og driftskoordinering, herunder.
 - o nettselskapenes ansvar for spenningsregulering i eget nett.
 - o nettselskapenes ansvar for koordinering av driftsstanser i samarbeid med tilknyttede aktører, før oversendelse til systemansvarlig
 - o nettselskapenes ansvar for å kartlegge forhåndsdefinerte koblingsbilder for relevante situasjoner i sitt nett og dele informasjon om valg av løsning med alle berørte aktører
- Fastsette nettselskapenes ansvar for flaskehalsen i eget 22 kV-nett og nedover, inkludert transformering mellom 22 kV og overliggende nett
- Informasjonsdeling til og fra systemansvarlig

OED ber også RME vurdere om informasjonsdeling mellom nettkonsesjonærer bør forskriftsfestes. RME bes om å gjennomføre offentlig høring av forslagene. RME bes også om å oppsummere høringsinnspillene og oversende endelig anbefaling til forskriftsbestemmelser til OED som fastsetter eventuelle forskriftsendringer. OED ber RME komme tilbake med en fremdriftsplan for dette arbeidet.

Bestilling om gjennomføringsplan for arbeid med digitalisering og informasjonsdeling

OED viser til RMEs tildelingsbrev for 2021. Her fremkommer det at OED ber RME om å følge opp anbefalinger i rapport 7/2020, herunder utarbeide en gjennomføringsplan og etablere et digitaliseringsforum.

I det følgende vil OED utfylle bestillingen fra tildelingsbrevet:

Ekspertgruppen og mange høringsinnspill trekker frem mer og bedre informasjonsdeling og digitalisering som viktig for mer effektiv driftskoordinering. Nettselskapene får fremover en større rolle i informasjonsutveksling. Derfor er arbeidet med gjennomføringsplan og digitaliseringsforum svært viktig.

OED ber RME om å utarbeide en gjennomføringsplan for arbeidet med digitalisering av nettdata som er nødvendig for effektiv driftskoordinering i kraftsystemet. En vellykket digitalisering av kraftsektoren forutsetter at arbeidet samordnes mellom alle aktuelle aktører. Den selskapsvise digitaliseringen som allerede er i gang, må gjennomføres etter samme mal der det er hensiktsmessig. Målet er at data skal skapes én gang og kunne gjenbrukes i ulike relevante prosesser hvor det vil gi økt nytte. På lang sikt er målsettingen med digitaliseringsarbeidet en felles bruk av standarder og en informasjonsmodell som legger til rette for at hele nettet kan representeres på en enhetlig måte. Gjennomføringsplanen skal legges til grunn for det videre arbeidet hos nettselskapene, og planen skal være tydelig på problembeskrivelse, målsettingen om mer effektiv driftskoordinering, nødvendige arbeidsprosesser og tidsramme.

Arbeidet med gjennomføringsplanen skal fokusere på effektiv informasjonsutveksling i forbindelse med driftsoppgavene som er beskrevet i ekspertgrupperapporten, herunder behovet for data, sammenhengen mellom de forskjellige driftsoppgavene nettselskap utfører, hvilke prosesser disse er knyttet til og hvilke data det er relevant å dele med andre aktører. Planen bør derfor inneholde følgende:

- Begrepsavklaring (definere begreper)
- Kartlegging av behov for harmonisering av data, standardisering og datakvalitet
- Kartlegging av behov for harmonisering av arbeidsprosesser
- Felles informasjonsmodell
- Kartlegge behov for og krav til ulike tekniske løsninger

OED ber RME som en del av arbeidet med gjennomføringsplanen, om å vurdere behov for endringer i regelverket. Hensynet til informasjonssikkerhet og håndtering av markeds- og kraftsensitive data må inkluderes i alle prosesser. Arbeidet med gjennomføringsplanen skal

koordineres med eksisterende initiativ og ta hensyn til erfaringer fra samarbeid i bransjen der det er hensiktsmessig, samt baseres på rammer som følger av europeisk regelverk.

I arbeidet med gjennomføringsplanen, må berørte aktører inkluderes. RME bes derfor om å opprette et digitaliseringsforum som kan bidra med innspill til, utarbeidelse og forankring av gjennomføringsplanen. Relevante aktører bør delta i forumet. Dette er nettselskap, kraftprodusenter, systemansvarlig, store forbrukere, systemleverandører, bransjeorganisasjoner, myndigheter mv. RME utarbeider nærmere forslag til organisering, mandat og inviterer til deltakelse i digitaliseringsforumet.

OED ber om å bli holdt orientert om viktige milepæler i arbeidet med gjennomføringsplan og digitaliseringsforumet gjennom halvårlige møter. OED ber også RME legge frem en oversikt over planlagt fremdrift med gjennomføringsplanen innen 1. juni 2021.

Med hilsen

Kjell M. Grotmol (e.f.)
avdelingsdirektør

Siri Aspevik Bosheim
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer